

Kuşların korunmasına dair Milletlerarası Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 17 . 12 . 1966 - Sayı : 12480)

No.
797

Kabul tarihi
1 . 12 . 1966

MADDE 1. — 11 . 2 . 1956 tarihli ve 4/6637 sayılı Kararnameye dayanılarak Hükümetimiz adına 30 . 5 . 1956 gününde Paris'te imzalanmış bulunan «Kuşların korunmasına dair Milletlerarası Sözleşme» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

18 EKİM 1950 DE PARİS'TE İMZALANAN «KUŞLARIN HİMAYESİNE DAİR MİLLETLERARASI SÖZLEŞME»

Bâzı kuş nevelerini tehdideden yok olma tehlikesini müdrük olan ve bâzı kuş nevelerinin de, bilhassa muhacir kuşların aded itibariyle azalmasından endişe duyan,

İlim noktai nazarından, tabiat ve her milletin kendi ekonomisini himaye bakımlarından prensibolarak bütün kuşların korunması gerektiğini nazarı itibara alan,

İşbu Sözleşmenin mümzi hükümetleri 19 Mart 1902 de Paris'te imzalanan Ziraate Faydalı Kuşların Himayesine dair Milletlerarası Sözleşmenin tadili zaruretini kabul ederek aşağıdaki hükümler üzerinde mutabık kalmışlardır.

Madde : 1

İşbu sözleşme yabani halde yaşayan kuşların himayesi hakkındadır.

Madde : 2

İşbu Sözleşmenin 6 ve 7 nei maddelerinde derpiş olunan istisnalar haricolmak üzere :

a) Bütün kuşların hiç olmazsa üreme devrelerinde, bundan maada muhacir kuşların yuvalarının bulunduğu mahallere, avdetleri sırasında bilhassa Mart, Nisan, Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarında,

b) İlmî bir fayda arz eden veya ortadan kalkma tehlikesine mâruz bulunan nevelerin bütün sene zarfında, korunmaları mecburidir.

Madde : 3

İşbu Sözleşmenin 6 ve 7 nei maddelerinde de derpiş olunan istisnalar haricolmak üzere, nev'in himayesi devresinde canlı veya ölü bütün kuşların veya işbu sözleşme hilâfına yakalanan veya öldürülen bir kuşun her hangi bir kısmının ithali, ihracı, nakli, satışı, satışı arzı, satın alınması, verilmesi veya elde tutulması yasaktır.

Madde : 4

İşbu Sözleşmenin 6 ve 7 nei maddelerinde yazılı istisnalar haricolmak üzere, muayyen bir nev'in himaye devresinde bilhassa,

Tekessür zamanı devamınca, içinde kuş bulunan veya inşa halinde olan yuvalarını tahribetmek veya kaldırmak, almak veya zedelemek, nakletmek, ithal etmek, ihracetmek, satmak, satışa arz etmek, satınalmak veyahut serbest halde yaşayan kuşların kuluçka yavrularını, bunların yumurtalarını veya yumurta kabuklarını tahribetmek yasaktır.

Bu memnuiyetler bir yandan gayrimesru surette elde edilmiş ve kuluçka veya ilmi maksatlara tahsis edildikleri veya kafeste tutulan kuşlara aid oldukları bir sertifika ile belirtilen yumurtalara, diğer taraftan, cvvelce kabul edilmiş mahallî sebeplere müsteniden, sadece Holânda'ya mahsus kızkuşu yumurtalarına tatbik edilmez.

Madde : 5

Yüksek Âkîd Taraflar; işbu Sözleşmenin 6 ve 7 nci maddelerinde derpiş olunan istisnalar hariç, kuşların kitle halinde imhasını veya yakalanmasını intacetmeye veya bunlara lüzumsuz eziyetler çektirmeye müsaidolan aşağıda sayılı usulleri men etmeyi taahhüdederler.

Bununla beraber, Yüksek Âkîd Taraflar, halen bu gibi usullerin tatbikine kanunen müsaade edilen memleketlerin mevzuatına tedrici olarak bu usullerin men'i veya tatbikatının daraltılması tedbirlerinin vaz'edilmesini taahhüdederler.

- a) Tasmalar, ökseler, kapanlar, olta iğneleri, ağlar, zehirli yemler, uyuşturucu maddeler, körleştirilmiş çığırkanlar,
- b) Ağlı ördek havuzları,
- c) Aynalar, meşaleler ve diğer sun'î ışıklar,
- d) Sularda yaşayan kuşları yakalamak için balıkçılık takımları ve ağları,
- e) İki fişekten daha fazlasını ihtiva eden mükerrer ateşli ve otomatik av tüfekleri,
- f) Umumiyetle omuzda taşınanlardan gayri bütün ateşli silâhlar,
- g) İç sularda ve 1 Marttan - 1 Ekime kadar sahillerde ve kara sularında motorlu deniz vasıtalarıyla kuşların kovalanması ve bunlara ateş edilmesi,
- h) Kuşları vurmaya veya bir tarafa sıkıştırmaya yarayan motorlu vasıtalar veya havacılık aletleri kullanılması,
- i) Kuşların tutulması veya imhası için mükâfatlar ihdası,
- j) Ateş etmek suretiyle veya ağlarla bütün sene serbestçe avlanma imtiyazları nizamlara bağlanacak, üreme devresinde denizde, nehir boylarınca ve sahillerde talik olunacak,
- k) Kuşların kitle halinde imhası veya yakalanmasına dair diğer bütün usuller.

Madde : 6

Muayyen bir bölgede bir kuş nev'i; tarlalara, bağlara, bahçelere, meyveliklere, ormanlara, av hayvanlarına ve balıklara ika edeceği zararlarla bâzı zirai ve hayvani mahsullerin istikbalini tehlikeye düşürür veya muhafazası arzu olunan bir veya birçok nev'ileri imha veya sadece azaltmakla tehdit eylerse, salâhiyetli makamlar şahsimüsaadelerle bu nev'ilere mütedair 2 - 5 nci maddelerde ifade olunan yasakları kaldırabilirler. Bununla beraber, bu tarzda öldürülen kuşları satın almak veya satmak, öldürdükleri muntaka dışına çıkarmak yasaktır. Millî mevzuatta, bâzı kuş nev'ileri tarafından ika olunan zararları, bu nev'ilerin idamesini garanti eden şartlar içinde, tahdidetmeye elverişli başkaca hükümler mevcutsa bu hükümler Yüksek Âkîd Taraflarca muhafaza olunabilirler.

İsveç, Norveç, Finlândiya, Feröe adalarının iktisadi şartları hususi bir ehemmiyet taşıdığından bu memleketlerin salâhiyetli makamları bâzı istisnalarda bu sözleşme hükümleri hilâfına harekete müsaade edebilirler. İzlanda bu sözleşmeyi kabul ettiği takdirde talebi üzerine bu kayıttan istifade edebilir.

Muayyen bir memlekette bu maddede bahis mevzuu yerli veya muhacir nevilerin tamamen imhasını intacedecek hiçbir tedbire tevessül olunmaz.

Madde : 7

Hal ve keyfiyetlere göre suiistimalleri önliyecek lüzumlu tedbirlerin alınması suretiyle ilim, eğitim, yeniden kuşlandırma, av hayvanlarının teksiri ve şahincilik nef'ine olmak üzere salâhiyetli makamlarca bu sözleşme hükümlerinde istisnalar yapılabilir.

3 ve 4 ncü maddelerde derpiş olunan nakil keyfiyetleri ile alakalı hükümler Birleşik Krallığa tatbik olunmaz.

3 ncü maddede sayılı yasaklar her hangi bir memlekette öldürülmesine cevaz verilen kuş nev'ilerinin tâyilerine şâmil değildir.

Madde : 8

Yüksek Âkîd Taraflar, bu sözleşmede zikrolunan şartlar dairesinde ülkelerinde öldürülmesi veya yakalanması caiz olan kuşların bir listesini tanzim etmeyi taahhüdediler.

Madde : 9

Her Âkîd Taraf, hususi surette muhafaza olunabilecek yerli ve muhacir kuş nevelerine ait listeleri tanzim etmek salâhiyetini haiz olacak ve müsaade edilecek yakalama metotları ile kuşların nakledilebilme veya ahkonulma şartlarını tâyin eyliyecektir.

Her Âkîd Taraf bu sözleşme ile himaye olunan kuşların ticaretini tanzim eyliyecek ve bunun genişlemesini tahdidedecek lüzumlu bütün tedbirleri alacaktır.

Madde : 10

Yüksek Âkîd Taraflar, hidrokarbürler ve sair saiklerle suların telvisi, farlar, elektrik kabloları, haşere ilâçları, zehir ve diğer bütün sebeplerle kuşların telef olmasını önlemeye-mütedair hususi tedbirleri tetkik ve vaz'etmeyi deruhde ederler.

Âkîd Taraflar, kuşların himaye ve muhafazalarının zaruri bulunduğu hususunda çocukları ve umumi efkârı irşat eylemeye gayret ederler.

Madde : 11

Yüksek Âkîd Taraflar, kuşların tekessür etmesine müsait yerlerin insanlar tarafından süratle yok edilmeleri neticelerinin hafifletilmesi maksadiyle onların yuva yapabilmesine ve yavrularını emniyet içinde büyütebilmesine, muhacir kuşların da istirahat edebilmesine ve rahatça gıdalarını bulabilmesine elverişli vaziyet ve vüsatte yerler meydana getirilmesini süratle teşvik etmek ve geliştirmek hususunda mümkün olan bütün tedbirleri ittihaz etmeyi kabul ederler.

İşbu sözleşme tasdik olunacak ve tasdik vesikaları Fransa Cumhuriyeti Hariciye Nezaretine tevdi olunacaktır. Mezkûr nezaret bu tevdi keyfiyetinden mümzi ve iltihak eden devletleri haberdar eyliyecektir.

Bu Sözleşmeyi imzalamamış olan Devletler buna iltihak edebileceklerdir. İltihaklar Fransa Cumhuriyeti Hariciye Nezaretine bildirilecek, o da mümzi ve iltihak eden devletleri bundan haberdar eyliyecektir.

Bu sözleşme altıncı tasdik veya iltihak vasikasının tevdiini takibeden 90 ncü gün meriyete girecektir. Bu tarihten sonra sözleşmeyi tasdik edecek veya buna iltihak edecek her devlet için sözleşme bu devletçe tasdik veya iltihak vasikasının tevdi tarihini takibeden 90 ncü günde mer'i olacaktır.

Bu Sözleşme gayrimahdut bir müddet için akd olunmuştur. Fakat Âkîd Taraflar, işbu maddede tesbit edildiği üzere, sözleşme meriyete girdikten 5 sene sonra bunun her an feshini istiyebilirler. Ancak buna dair işar, Fransa Hariciye Nezaretine tebliği tarihinden bir sene sonra hüküm ifade edecektir.

Bu Sözleşme tasdik veya iltihak eden memleketler arasında 1902 Milletlerarası Sözleşmesinin yerine kaim olur.

Yukardaki hükümleri tasdik etmek üzere Hükümetlerince usulüne tevfikân salâhiyetli kılınan delegeler bu Sözleşmeyi imza ettiler.

18 Ekim 1950 de Paris'te tanzim edilmiştir.

Avusturya adına
M. A. Vollgruber
15 Aralık 1953

Belçika adına
Baron J. Guillaume
28 Kasım 1953

Bulgaristan adına
.....
15 . 1 . 1957

Danimarka adına
.....

İspanya adına
M. Jose Rojas Y. Moreno
9 Ocak 1954

Fransa adına
M. J. Serre
28 Eylül 1953

Yunanistan adına
M. S. Raphael
28 Kasım 1953

Monako adına
M. M. Loze
5 Ağustos 1953

Holânda adına
(Avrupa Kırallığı için)
Baron W. Von Bortzeleaeer
31 Mayıs 1954

Portekiz adına
.....
19 . 6 . 1956

Birleşik Kırallık adına
.....

İsveç adına
M. K. I. Westman
14 Aralık 1953

İsviçre adına
M. De. Salis
17 Nisan 1954

Türkiye adına
.....
30 . 5 . 1956

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
1	24	577	37	9	287
7	95	5		10	308:310,310,
8	117	383:385,419, 489:492			330:331
	118	546,560,582:585			

I - Gerekçeli 114 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 117 nei Birleşimine, 842 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 10 neu Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Dışişleri ve Tarım, Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Tarım komisyonları görüşmüştür.